

Jonas Jokūbas Kvantas. *Kvantų giminei ir palikuonims parašiau 1756 m. Giminės genealogija, išspausdinta Kvanto nekrologe (1772)*

APIE ŠALTINIO PUBLIKACIJĄ

Prūsijos lietuvių raštijos globėjo, Prūsijos aukščiausio Bažnyčios hierarcho Jono Jokūbo Kvanto giminės genealogija pirmą kartą iš rankraščio publikuota Jono Jokūbo Kvanto nekrologe 1772 m. Ji vėliau nebuvo perspausdinta, išliko tik tas vienas spausdintas egzempliorius, Kvanto rankraštis laikomas dingusiu. Šį kartą pateikiame tik dalį Jonui Jokūbui Kvantui skirto nekrologo teksto, vieną iš jo priedų – paties Kvanto sukauptas žinias apie savo giminę, o publikaciją pradedame nuo viso nekrologo pavadinimo, kuris prasideda taip: „Vyri, kol gyveno, kilniam [...] Jonui Jokūbui Kvantui [...]“. Pradžioje yra trumpas nekrologo autoriaus, Karaliaučiaus universiteto profesoriaus Jacobo Friedricho Wernerio, lotyniškas įvadas, paaiškinantis, kodėl spaudinys pradedamas nuo Kvantų giminės genealogijos. Tada pateikiamas pažodinis, kaip teigia nekrologo autorius, Jono Jokūbo Kvanto tekstas, kuris ir yra šios publikacijos tikslas. Jis prasideda antraštine eilute: *Familiae Quandtianaee et posteritati s[cripsi] MDCCLVI*.

Received: 19/09/2024. **Accepted:** 21/11/2024.

Copyright © 2024 Liucija Citavičiūtė, Mindaugas Strockis. Published by the Institute of Lithuanian Literature and Folklore Press. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Kvantų genealogiją iš lotynų kalbos išvertė Mindaugas Strockis. Kvantu cituojamus dokumentus iš Karaliaučiaus archyvo, bažnytinių knygų, spausdintų laidotuvių kalbų ir kt., parašytus vokiečių kalba, išvertė parengėja Liucija Citavičiūtė. Ji parengė ir teksto komentarus, pateikiamus išnašose puslapio apačioje ir žymimus eilės numeriu. Genealogijos išnašose Kvantas buvo pridėjęs aštuonias plačias pastabas, pildomas vietas tekste pažymėjęs žvaigždutėmis skliaustuose (*). Kad autoriaus pastabos vertime vizualiai atsiskirtų nuo parengėjos komentary, prie kiekvienos autoriaus pastabos išnašoje dabar pridėtas paaiškinimas pajuodintu šriftu – **Kvanto išnaša**; numeruojama pagal bendrą išnašų numeraciją.

Originalo tekstas neturi paginacijos, todėl publikuojant įstrižiniuose skliaustuose pažymėti puslapių numeriai. Laužtiniuose skliaustuose rekonstruojamos tekste sutrumpintos žodžių formos.

Asmenvardžiai ir vietovardžiai pateikiami pagal parengėjos Liucijos Citavičiūtės pasirinktą sistemą. Svetimi asmenvardžiai rašomi originalo forma su kaitomomis lietuviškomis galūnėmis po apostrofo. Laikantis požiūrio, kad Jonas Jokūbas Kvantas yra lietuvių raštijai nusipelnęs asmuo ir lietuviška asmenvardžio forma įprasta vartosenoje, jo paties pavardė ir šeimos narių (tiesioginės linijos senolių, tėvų ir seserų) asmenvardžiai yra lietuvinami, o kad tos pačios šakos giminių pavardės formos nesiskirtų, laužtiniuose skliaustuose pridėdamas asmenvardis originalo forma – pavyzdžiui, Jono Jokūbo Kvantos senelis buvo Kristupas Kvantas [Christophorus Quandt], sesuo buvo Sofija Dorotėja Kvant [Sophia Dorothea Quandt].

Įprasti vietovardžiai rašomi lietuviškai, pavyzdžiui, *Leipcigas*, *Strasbūras*, mažiau įprasti, *Waizenkirchenas*, *Goerkenas* ir kt. – originalo forma su atitinkamomis lietuviškomis linksnių galūnėmis.

Vertime stilistiniais sumetimais miesto savivaldos pareigybės, Kvantu lotyniškai vadinamos *senator*, *consul*, verčiamos *senatorius*, *konsulas*. Senatorius šiuo atveju yra miesto tarybos narys (*Stadtrat*), o konsulas suprastinas kaip burmistras (*Bürgermeister*).

VYRUI,
KOL GYVENO,
KILNIAM IR VERTAM DIDŽIAUSIOS PAGARBOS,
JONUI JOKŪBUI
KVANTUI,
ŠV. TEOLOGIJOS DAKTARUI IR PIRMAJAM PROFESORIUI,
ŠVENTOJO PRŪSIJOS VALDOVO¹
VYRIAUSIAJAM RŪMŲ PAMOKSLININKUI, BAŽNYČIOS KOLEGIJOS IR
KONSISTORIJOS TARĖJUI, PRŪSIJOS GENERALINIAM SUPERINTENDENTUI,
KARALIŠKOSIOS VOKIEČIŲ DRAUGIJOS,
KURI MŪSIŠKĖJE MŪŽŲ ŠVENTOVĖJE KLESTI,
PIRMININKUI IR TŲ, KURIOS YRA GREIFSVALDE IR HELMŠTATE², NARIUI,
ŠĮ GARBĖS PAMINKLĄ
TOKIO DIDŽIO VYRO
GAUSIAUSIUS NUOPELNIUS
ŠVENTIESIEMS DALYKAMS IR RAŠTIJAI
ATMINDAMI
AUKOJA
KARALIŠKOSIOS KARALIAUČIAUS AKADEMIJOS
PROREKTORIUS, KANCLERIS,
DIREKTORIUS IR SENATAS.
KARALIAUČIUJE,
ŠVENTOSIOS KARALIŠKOS DIDENYBĖS IR UNIVERSITETO SPAUSTUVININKO
G. L. HARTUNGO
SPAUSTUVĖJE [1772].

¹ Originalė: *Augusti Borussiae Regis*. Prūsijos karalius Frydrichas II Didysis čia pavadintas *Prūsijos karalystės Augustu*. Antikinėje kultūroje asmenvardis *Augustus* tapo bendrine sąvoka ir reiškė *šventas*, todėl čia ir kitur verčiama: *Šventojo Prūsijos valdovo* (vert. past.).

² Vokiečių žemėse yra du miestai panašiu pavadinimu – *Helmstadt* ir *Helmstedt*. Pirmasis pietuose, katalikiškoje Bavarijoje, jame universiteto nebuvo, ir šiame krašte Kvanto pėdsakų nerasta. Tai aiški korektūros klaida, galvoje turėtas kitas miestas – *Helmstedtas*, esantis rytuose, protestantiškoje Žemutinėje Saksonijoje. Nuo XVI a. čia veikė universitetas, jame Kvantas lankėsi studijų kelionių metais ir susipažino su universiteto profesoriais.

1.
00 51. 20.

V I R O,
DVM VIVERET,
MAGNIFICO, MAXIMEQVE REVERENDO;
JOHANNI JACOBO
QVANDT,

**S. S. THEOL. DOCTORI ET PROFESSORI
PRIMARIO,**

AVGVSTI BORVSSIAE REGIS CONCIONATORI
PRIMARIO AVLICO, ET IN COLLEGIO ECCLESIASTICO ET
CONSISTORIO A CONSILIIIS, SVPREMO RERV SACRARVM
IN BORVSSIA ANTISTITI, REGIAE SOCIETATIS TEVTO-
NICAE, QVAE IN NOSTRA MVSARVM SEDE FLORET,
PRAESIDI, ET EARVM, QVAE GRYPHISWALDAE
ET HELMSTADII SVNT, MEMBRO,

HOC HONORIS MONVMENTVM
MERITORVM

6978.
TANTI VIRI

IN REM SACRAM ET LITTERARIAM
AMPLISSIMORVM

MEMORES
SACRANT

**PRO-RECTOR, CANCELLARIVS,
DIRECTOR ET SENATVS**
REGIAE ACADEMIAE REGIOMONTANAE.

REGIOMONTI,
TYPIS SACR. REG. MAIESTATIS ET VNIVERS. TYPOGR. C. L. HARTVNGII

84.621

XIII. 4. 1170-74

/3/ Jei kas kada nors savo erudicijos ir nemirtingų nuopelnų šventiesiems dalykams ir raštijai šlove apšvietė Prūsiją, tai ši pagyrimų rūšis priklauso kilniajam ir didžiausios pagarbos vertam p. JONUI JOKŪBUI KVANTUI. Šis Vyras, vertas tolimų palikuonių atminties pelnyto pagyrimo, išsiskyrė tokiu uolumu ugdydamas ir puoselėdamas nuostabias iš Dievo gautas sielos ir kūno dovanas, kad juo apimtas pagarbos žavisi mūsų amžius, o būsimieji laikai šlovins jį pelnytai garsindami. Apdovanotas viskuo, kas labiausiai puošia Dieviškųjų knygų vertėją, šventąjį Oratorių, Akademijos Doktorą ir Pirmąjį Kunigą, jam patikėtas sunkiausias pareigas vykdė su tokiu uolumu, ištikimybe ir sumanumu, kad pelnė labiausiai erudicija papuoštų Vyrų ir aukščiausių pasaulio Kunigaikščių susižavėjimą. Nors Kilniausiųjų Vyrų BRUCKERIO³, GÖTTENO⁴ ir MOSERIO⁵ aprašymai dar prieš daugelį metų atskleidė šio Vyro, svečiose šalyse ne mažiau

³ Jacobas Bruckeris (1696–1700) – vokiečių evangelikų teologas, filosofijos istorikas. Turimas galvoje jo veikalas *Bildersaal heutiges Tages lebender, und durch Gelahrheit beruehmten Schriftsteller*, Augspurg [Augsburg], 1755, p. 338–345.

⁴ Gabrielius Wilhelmas Göttenas (1708–1781) – vokiečių evangelikų teologas, Hanoverio pilies bažnyčios pamokslininkas. Turimas galvoje jo veikalas *Das Jetztlebende Gelehrte Europa*, t. 1, Braunschweig, 1735, p. 292–294.

⁵ Johannas Jacobas Moseris (1701–1785) – vokiečių teisininkas ir publicistas. Turimas galvoje jo veikalas *Lexicon des jetztlebenden Lutherisch- und Reformierten Theologen in und um Teutschland*, In Verlegung des Waisenhauses bey Benjamin Gottlob Frommannes, t. 2, 1741, p. 824–825.

Si quis vnquam eruditionis suae & meritorum in rem sacram & litterariam immortalium fama Borussiam illustrauit; hoc laudum genus Magnifico & Maxime Reuerendo D. JOHANNI JACOBO QVANDTIO debetur. Viguit in Viro serae posteritatis memoriae iure commendando ea in splendidis animi & corporis dotibus diuinitus acceptis, orandis & poliendis diligentia, quam seculum nostrum venerabundum admiratur, & tempora ventura digno extollent praeconio. Iis omnibus instructus, quae Interpretem Diuinorum librorum, Oratorem sacrum, Doctorem Academicum & Sacerdotem Primarium vel maxime decent, partes sibi creditas grauissimas ea industria, fide & dexteritate egit, vt Virorum doctrina ornatissimorum, summorumque in orbe terrarum Principum applausum mereretur. Quamquam VV. Cell. BRVCKERI, GÖTTENI & MOSERI vitae a Viro apud exteros non minus,

/4/ nei Tėvynėje pagarsėjusio, gyvenimo aplinkybes, vis dėlto mums priklauso Jo tauriam atminimui atlikti tai, kas dera, nes mes galime teisėtai džiaugtis ir tikrai didžiulis Jo proto nepaprastomis pastangomis buvus padidintą Karaliaučiaus Akademijos šlovę.

Prieš atlikdami paskutinę pareigą, kurią esame skolingi šiam Vyriui, garsiam įžymiais nuopelnais ir dorybėmis, tikriausiai nepasielgsime neteisingai viešai paskelbdami raštą, kurį Jis pats, paskutinis iš savo giminės, paliko amžinam KVANTŲ vardo atminimui ir kartu su atminimo moneta (*)⁶, saugančia JOKŪBO KVANTO, XVI amžiuje garsaus, Vardą, patikėjo Savo palikuonių Vyriausiajam, Sesers sūnui, Garsiajam ir Žymiajam Pirmajam Medicinos Profesoriumi, Karališkajam Vyriausiajam Gydytojui p. JOHANNUI CHRISTOPHORUS'UI BOHLIUS'UI⁷. Ši KVANTŲ giminės, mūsų Tėvynei didžiai nusipelnusios, aprašymą, kadangi ji ir Tėvynės istorijos Mylėtojams manome nebūsiant bevertį ir kadangi šis monumentas, kurį Žymusis Vyras pats savo garbingiems Protėviams paruošė, yra neabejotinas Jo pagarbos protėviams įrodymas, manome esant pažodžiui paskelbtiną P[alankiajam] S[kaitytojui].

⁶ **Kvanto išnaša:** Tos monetos, sidabrinės ir paaukuotos, vidutinio dydžio, vienoje pusėje yra to Vyro galva, pridengta kepure, kuri buvo vadinama berete, su pridėtu vardu „JACOWVS QVANT, 36 metų amžiaus“, o kitoje pusėje įrašytas posakis: ALSO. HAT. GOT. DIE. WELT. GELIEBET. DAS. ER. SEINEN. EINIGEN. SONN. GAB. AVF. DAS. ALLE. DIE AN IN GLEVBEN NICHT VERLOREN. WERDEN. SONDERNN * DAS EWIGE * LEBEN HABEN * Jo. * 3. *.

Tai citata iš vokiškojo Naujojo Testamento Jn 3, 16: *Dievas taip pamilo pasaulį, / jog atidavė savo viengimį Sūnų, / kad kiekvienas, kuris jį tiki, nepražūtų, / bet turėtų amžinąjį gyvenimą.*

⁷ Johannas Christophas Bohlius'as (1703–1785) – Kvanto vyriausios sesers Onos Reginos sūnus, žr. šio žurnalo p. 144, išn. 14.

minus, quam intra Patriae fines celebri actae rationes multis annis ante exposuerant; tamen nostrum est, piis Eius manibus iusta persolvere, quia ingenii Eius egregiis opibus Academiae Regiomontanae gloriam auctam esse, iure gaudere, vereque gloriari possumus.

Ante quam supremo officio, quod Viro eximiiis meritis & virtutibus illustri praestandum est, fungimur; non incongruo fortassis loco scriptum publici iuris facimus, quod Idem, stirpis suae vltimus, in perpetuam QVANDTIANI nominis memoriam reliquit, & vna cum numismate, quod Nomen JACOBI QVANDTII Sec. XVI. celebris seruat, (*) Heredum suorum Seniori, & ex Sorore filio, Professori Medic. Primario Amplissimo & Excellentissimo, Archiatro Regio, D. JOHANNI CHRISTOPHORO BOHLIO credidit. Quam QVANDTIAE Gentis de Patria nostra egregie merentis descriptionem, quum Amatoribus historiae patriae non iniucundam fore arbitremur; & monumentum hoc, quod Vir Magnus ipse Maioribus suis inclytis parauit, non indubium pietatis Eius in illos documentum fit: libellum ad verbum cum L. B. communicandum esse, ducimus. Fa-

(*) In Numismatis huius argentei, & inaurati, mediocris moduli, altero latere est caput illius Viri, pileo, quod Biretum vocabant, testum, cum addito nomine JACOWVS QVANT. Æ S. S. A. 36., in altero latere inscriptum est, dictum: ALSO. HAT. GOT. DIE. WELT. GELIEBET. DAS. ER. SEINEN. EINIGEN. SONN. GAB. AVF. DAS. ALLE. DIE. AN. IN. GLEVBEN. NICHT. VERLOREN. WERDEN. SONDERN * DAS. EWIGE * LEBEN. HABEN * Jo. * 3. *

/5/ KVANTŲ GIMINEI
IR PALIKUONIMS
P[ARAŠIAU]
1756.

JOKŪBAS KVANTAS [*Jacobus Quandt*].

Gimęs... Suolininkas 1550 m., Knypavos senatorius[,] 1552 m. bebaimis gryniesnio mokymo teigėjas, Osianderio⁸ sukurstytame sąmyšyje, ištikimas B.⁹ Joach. Mörlino¹⁰ iš Sembos bendražygis, miręs 1567 m. Vedęs buvo KLARA, *Johannes'o Perneckerio*, Knypavos senatoriaus (*)¹¹ dukterį, su kuria turėjo dukterį ANNA'Ą (**)¹², gimusią 1562 m., ištekėjusią 1580 m. už *Petrus'o Schmitnerio*, *Andreas'o Schmittnerio*, Knypavos konsulo, brolio. Mirė 1596 m. liepos 2 d., būdama 34 metų amžiaus septynių vaikų motina, iš kurių Knypavos sąrašuose išlikę šie vardai:

⁸ Andreas'as Osianderis (Osiander, apie 1498–1552) – Liuterio idėjų sekėjas, vėliau polemizavęs su jo teologijos šalininkais, žr. šio žurnalo p. 146, išn. 18.

⁹ Vokiškame kontekste santrumpa B. reikštų *Bischof* (vyskupas). Mörlinas buvo paskirtas Sembos vyskupu. Tačiau lotynų kalboje ši santrumpa tokios reikšmės neturi.

¹⁰ Joachimas Mörlinas (1514–1571) – Sembos vyskupas, liuteronybės gynėjas, osiandrininkų oponentas, žr. šio žurnalo p. 146, išn. 17.

¹¹ **Kvanto išnaša:** *Iš seno autentiško rankraščio:*

Gertruda, pono *Joh. Perneckerio* žmona, mirė 1546 m. spalio 26 d., 3 valandą po pietų. 1547 m. gegužės 1 d. ponas *Petrus'as Hegemanas*, Karaliaučiaus Knypavos kunigas, vedė žmoną *Ursula'ą*, *Johanno Perneckerio* dukterį, kuri 1548 m. rugsėjo 12 d. 10 val. po pietų pagimdė dukterį *Ursula'ą*.

1547 m. gegužės 2 d. *Joh. Perneckeris*, Karaliaučiaus pilietis ir senatorių rango vyras, vedė žmoną *Esthera'ą*, *Joh. Nymptscho* dukterį.

1548 m. birželio 26 d. *Joh. Perneckeris*, *Joh. Perneckerio* sūnus, gimsta iš žmonos *Esthera'os* 9 valandą prieš pietus, antradienį.

¹² **Kvanto išnaša:** M[gr.] *Laurentius'as Cursors*, Knypavos diakonas, ONOS KVANT [*Anna Quandtin*] laidotuvių kalboje, pasakyoje 1596 m. ir spaustuvėje atspausdintoje *in quarto* formatu, sako taip: *Jos tėvas buvo šviesios atminties garbingas ir išmintingas ponas Jokūbas Kvantas [Jacobus Quandt], šio Karaliaučiaus Knypavos miesto pilietis ir tarybos narys, kurio vardas ir atminimas ir dabar yra šviesus ir palaimintas, ir toks liks (Ps 112). Vykstant persekiojimams dėl Osianderio prasimanymų, jis paliko savo namus ir šeimą, savo garbingas pareigas, o jei būtų reikėję, ir gyvybę būtų atidavęs, kad tik galėtų išpažinti Jėzų Kristų ir jo Evangelijos tiesą; taip pat buvo apdovanotas ir daugeliu kitų dorybių. [Onos Kvant] motina buvo pono Hanso Perneckerio duktė, taip pat garbinga ir dorybinga moteris.*

Cituojamame fragmente perfrazuotos eilutės iš Senojo Testamento, Ps 112, 2: *Jo palikuonys bus galingi, / palaiminta doryjų karta.*

Familiae QVANDTIANAE

ET POSTERITATI

S.

MDCCLVI.

JACOBVS QVANDT.

Natus Scabinus 1550. Senator Cniphouianus 1552. imperterritus doctrinae purioris in Syrraxi *Osiandristica* auctor, fidus *B. Joach. Moerlini*, Episcopi Sambienſis, Achates, obiit 1567. In matrimonio habuit CLARAM, *Johannis Perneckeri*, Senatoris Cniphouiani, (*) filiam, ex qua faſcepit filiam ANNAM, (**) natam 1562. nuptam 1580. *Petro Schmittnero*, *Andreae Schmittneri*, Conſulis Cniphouiani, fratri. Denata 1596. 2. Jul. a. aet. 34. ſeptem liberorum mater, ex quibus ſeqq. ſuperſunt in diptychis Cniphouianis nomina:

Regina nata 1582. bapt. 25. Junii.

Andreas Junior natus 1583. bapt. 22. Not. Seren. Elect. Brandenburg. mercium ſylueſtrium Administrator; coniugem duxit 1625. 22. Nov. *Barbaram Hillbrandin*, *Davidis Schmit*, Seren. Elect. in Borussia Archimagiri (vulgo *Oberſuchenmeſter*) viduam; obiit ſine prole 1646. 3. Mart. a. aet. 53. ſepult. 8. Martii. (ex *MSto antiquo authentico*.)

Petrus nat. 1585. bapt. 20. Oct.

Georgius nat. 1589. bapt. 28. Nov.

N. Filius natus 1592. bapt. 1. Dec.

B

Andreas

(*) Ex *MSto antiquo authentico*:

Gertrud, Vxor. Dn. *Joh. Perneckeri* obiit 1546. 26. Oct. h. 3. pom. 1547. 1. Maii D. *Petrus Hegemon*, Paſt. Cniphou. Region. duxit ſibi in vxorem *Viſulam*, *Johannis Perneckeri* filiam, ex qua 1548. 12. Sept. h. 10. pomerid. nata filia *Viſula*.
1547. 2. Maii *Joh. Pernecker* Regiomontanus, cuius & vir Senatorii ordinis duxit ſibi in vxorem *Eſtheram*, *Joh. Nymphiſchii* filiam.
1548. 26. Junii *Joh. Pernecker*, *Joh. Perneckeri* filius naſcitur ex vxore *Eſthera* h. 9. matutina die Martis.

(**) *M. Laurentius Carſor*, Diac. Cniphou. in concione funebri ANNAE QVANDTIN habita 1596. & in forma 4ta typis expreſſa haec habet: *Ihr Vater iſt geweſen der ſel. Ehrbare und Wohlweiſe Herr JACOB QVANDT, Bürger und Rathſherwandter dieſer Stadt Kneiphof Adniasberg, welches Namen und Gedächtniß noch in benedictione iſt, und geſegnet und wird wohl bleiben (Pf. 112.)* — Zur Zeit der Verfolgung von wegen des Oſiandriſchen Schwarms hat er lieber Haus und Hof und ſeinen Ehrenſtand, und wenn es die Noth erfordert hätte, Leib und Leben laſſen wollen, denn daß er Chriſtum Jeſum und ſeine Evangelische Gerechtigkeit nicht lauter bekennen ſollte, und iſt ſonſt mit vielen andern Tugenden begabt geweſen. Die Mutter iſt des Herrn Hans Perneckers Tochter, auch eine Ehrenreiche und Tugendſame Frau.

Regina, gimusi 1582 m., pakrikštyta birželio 25 d.

Andreas'as jaunesnysis, gimęs 1583 m., pakrikštytas lapkričio 22 d., Šviesiausiojo Brandenburgo elektoriaus¹³ miško prekybos administratorius; vedė 1625 m. lapkričio 22 d. *Barbara'ą Hillbrandt, David'o Schmito*, Šviesiausiojo elektoriaus Prūsijoje¹⁴ vyriausiojo virėjo (liaudies kalba *Oberküchenmeister*) našlę; mirė bevaikis 1646 m. kovo 3 d., būdamas 53 metų, palaidotas kovo 8 d. (*iš seno autentiško rankraščio*).

Petrus'as, gimęs 1585 m., pakrikštytas spalio 20 d.

Georgius'as, gimęs 1589 m., pakrikštytas lapkričio 28 d.

Sūnus N., gimęs 1592 m., pakrikštytas gruodžio 1 d.

/6/ Andreas'as Schmittneris vyresnysis¹⁵, gimęs Niurnberge 1494 m., iš garsios *Schmittnerių* giminės, kuri daugiau kaip šimtmetį buvo pagarsėjusi Niurnberge. Jis su broliais *Johannu* ir *Petrus'u* stojo į kariuomenę, o kai imperatoriškojoje kariuomenėje parodė liūto vertės karinės narsos pavyzdžius, ypač garsiajame mūšyje prie Pavijos¹⁶, romėnų karaliaus FERDINANDO 1546 m.¹⁷ buvo apdovanotas bajorystės garbe, riterio privilegijomis ir liūtų insignijomis. Atkeliavęs į Prūsiją 1530 m., po vedybų su *Barbara, Otto von Russauno* dukterimi, mėgaudamasis civiliniu gyvenimu, 1560 m. buvo paskirtas Knypavos konsulu. Mirė 1565 m. vasario 21 d., sulaukęs 71 metų. Žmona *Barbara* † 1566.

JO EPITAFIJA KATEDROS BAŽNYČIOJE

Schmittnerio Andriaus vardu aš kadaise buvau pavadintas,
kaulai kurio uždengti guli po marmuru šiuo.

¹³ Brandenburgo elektorius Johannas Georgas (valdė 1571–1598 m.).

¹⁴ Brandenburgo markgrafas ir Prūsijos elektorius Georgas Vilhelmas (valdė 1619–1640 m.).

¹⁵ Andreas'as Schmittneris vyresnysis buvo Jokūbo Kvantos žento brolis.

¹⁶ Pavijos mūšis buvo lemiamas Italijos karuose dėl įtakos zonų Europoje. Jis įvyko 1525 m. vasario 24 d. Šiaurės Italijoje prie Pavijos miesto ir nulėmė Šventosios Romos imperijos kaizerio Karolio V ir Prancūzijos karaliaus Pranciškaus I konflikto baigtį. Prancūzijos kariuomenė su 28 000 karių kelis mėnesius buvo apgulusi Paviją, šią gynė 6000 karių įgula. Apgultiesiems į pagalbą atvyko imperatoriaus Karolio V kariuomenė su 23 000 karių (su jais buvo ir 31 metų karys, minėtasis Schmittneris). Gausesnė Prancūzijos kariuomenė buvo sumušta, Pranciškus I pateko į nelaisvę.

¹⁷ Atrodo, padaryta klaida. Schmittnerį privilegijomis ir titulais turbūt apdovanojo Pavijos mūšiui (1525) vadovavęs imperatorius Karolis V, o ne vėlesnis imperatorius Ferdinandas I, nes 1530 m. Schmittneris jau buvo persikėlęs į Prūsiją, tad apdovanojimas, tikėtina, įteiktas iki jam išvykstant, o ne 1546 metais.

Andreas Schmittner, Senior, natus est Noribergae, ex inclita *Schmittnerorum* gente, quae longe ultra seculum Noribergae inclaruit, 1494. Hic cum *Jobanne* & *Petro* fratribus militiam sectatus, post edita in exercitu Caesareo leoninae fortitudinis militaris, praesertim in decantatissima ad Papiam pugna 1546. specimina a FERDINANDO, Romanorum Rege 1546. nobilitatis honoribus & privilegiis equestribus leonumque insignibus ornatus est. Borussia 1530. ingressus, post nuptias cum *Barbara*, *Ottonis a Ruffau* filia, ciuica vita delectatus, Consul Cniphonianus 1560. (*Erläuterter Preußen* Tom. 3. pag. 482.) constitutus est. Obiit 1565. 21. Febr. a. aet. 71. Vxor *Barbara* † 1566.

EPITAPHIVM EIVS IN AEDE CATHEDRALI.

Andreas Schmittnerus ego cognomine dicor,
 Ossa sub hoc cuius marmore lecta iacent.
 Norica terra mihi patria est, me Gallia vidit
 Florentem iuuenem, vidit & Italia.
 Caesaris ad Papiam victricia signa sequutus,
 In Gallos miles fortiter arma tuli.
 Casibus hanc variis tandem delatus ad urbem,
 Hic primum ciuis, Consul & inde fui.
 Nobilis a *Ruffau* mihi *Barbara* contigit vxor,
 Praestans virtute & moribus apta meis.
 Hac tres atque decem suscepi e coniuge natos
 Quam mihi nunc tumulus iungit, vt ante thorus.
 Spes mea Christus erat, qui longae tempora vitae
 Hic dedit, aeternam qui mihi deinde dabit.
 Tunc Maiestatis diuinae lumina cernam,
 In celfo ostendit qualia monte Tabor.

^o *Andreas Schmittner*, Junior, Patrem habuit virum nobilem &
^o spectatissimum *Petrum Schmittnerum*, cuius coniux, quam 1580 duxerat,
^o lectissima ac ornatissima *Anna*, Parentem habuit virum in Cniphouio
^o Consularem, prudentissimum atque Clarissimum Dn. JACOBVM
^o QVANDTEN, cuius inprimis pietas atque feruidissimus zelus, tempore
^o *Osiandristici* Schismatis, adeo claruit, vt clandestinis subsidiis diuini
^o verbi ministros, quos inuifos passim aliis reddiderat temporum iniqui-
^o tas, iuuans atque alens, honorum iuxta ac fortunarum iacturam, si
^o ita Deo videretur, veritati postposuerit; Matrem vero magno *Perne-
 tkeru*,

Niurnbergo žemė pagimdė mane ir Prancūzija matė
šauņų jaunuolį kadais, matė italų šalis.
Pavijos mūšy didžiam imperatoriaus armijoje koviaus,
ten prieš prancūzų karius nukreipiau narsiai ginklus.
Permainų atneštas kartą buvau pagaliau į šį miestą,
tapęs miestietis, vėliau miesto tarėju tapau.
Russau kilnios giminės vedžiau aš žmoną Barborą,
puikią dorybe tyra, tinkamo būdo taip pat.
Trylika netgi vaikų man geroji žmona dovanojo.
Kapas mus jungia dabar, guolis kaip jungė kadais.
Kristus man buvo viltis; jis man ilgą gyvenimą leido
Žemėj praleisti šioje; amžiną irgi suteiks.
Dieviškos amžiais tada Didenybės jau šviesą regėsiu,
kokią parodė kadais Taboro kalne¹⁸ aukštam.

„*Andreas'as Schmittneris* jaunesnysis¹⁹ tėvą turėjo kilmingą ir labai įžymų vyrą *Petrus'ą Schmittnerį*, kurio žmonos, kurią buvo vedęs 1580 m., puikiosios ir garbingosios *Onos [Anna'os]*, tėvas buvo Knypavos buvęs konsulas, išmintingasis ir garsusis ponas JOKŪBAS KVANTAS, kurio pamaldumas ir liepsnojantis uolumas pirmiausia Osianderio schizmos²⁰ metu taip suspindo, kad jis, slapta gelbėdamas ir išlaikydamas Dievo žodžio mokytojus, kuriems laikų neteisingumas įvairiose vietose buvo užtraukęs neapykantą, garbės ir sėkmės netekimą, jei Dievas to būtų panorėjęs, mažiau vertino už tiesą; o motiną turėjo didžio *Perneckerio*,

¹⁸ Taboro kalnas – pagal krikščioniškąjį aiškinimą, Kristaus atsainymo vieta.

¹⁹ Tai minėtojo *Andreas'o Schmittnerio* sūnėnas, pakrikštytas dėdės vardu.

²⁰ Čia turimas galvoje minėtasis Osianderio pradėtas liuteronų Bažnyčios skaldymas.

/7/ kurio labiausiai pagyrimo vertą atminimą jau kitur esame paminėję, dukterį.“ (Iš Karaliaučiaus Rekt[oriaus] ir Senato gedulingos kalbos *Andreas'o Schmittnerio* laidotuvėms, 1646 m. birželį.)

Christophorus'o Schmittnerio sūnus *Ahasverus'as*, pakrikšt[ytas] 1585 m. spalio 20 d.

Apie JOKŪBĄ KVANTĄ [*Jacobus Quandtius*].

Ponas *Coelestinus'as Mislenta*²¹ Prūsijos aprašymo pratarmės 2 lape sako taip: „Mörlinas, pasitaręs su draugais, 1553 m. išrūpina Knypavos Senate pasitraukimą į Dancigą vasario 16 d. ir per pirmąjį Gavėnios sekmadienį, vasario 19 d., tam kartui atsisveikina su savo bažnyčia, kartu su lydinčiu jį senato vardu JOKŪBU KVANTU [*Jacobus Quandt*], Knypavos piliečiu.“ Plg. Hartknocho *Senoji ir naujoji Prūsija* p. 359²² ir *Prūsistikos darbų* I tomo p. 182²³.

Magistras *Georgas Colbius'as*²⁴, Knypavos diakonas, Prūsijos *Karaliaučiaus vyskupų ir presbiterių sąrašė*, išleistame 1657 m. *in quarto* formatu 43 psl. [rašė]: „*Osianderiui* mirus, *Funccius'as*²⁵, žmogus, siaubingiausiai įžūlus ir

²¹ *Coelestinus'as Mislenta* (lenk. *Celestyn Myślenta*, 1588–1653) – liuteronų teologas, teologijos profesorius ir ilgametis Karaliaučiaus universiteto rektorius, radikalus liuteronų ortodoksijos gynėjas. Minimas jo veikalas: *Manuale prutenicum seu repetitio corporis doctrinae ecclesiarum prutenicarum commentario explicata*, Königsberg, 1626.

²² *Christophas Hartknochas* (1644–1687), prūsų istorikas ir pedagogas. Minimas veikalas: *Alt- und Neues Preussen Oder Preussischer Historien Zwey Theile*, Franckfurt und Leipzig, 1684.

²³ *Acta Borussica* – tęstinis mokslo leidinys, leistas 1730–1732 m. Karaliaučiuje vokiečių ir lotynų kalbomis. Čia nurodomas šaltinis yra archyvinė publikacija apie Mörlino išsiuntimą iš Prūsijos: „Nachricht von D. Joachimi Morlini Enturlaubung aus Preussen / ex actis M[anu]sc[ri]ptis“, in: *Acta Borussica*, 1730, t. 5.2, p. 165–194. Autorius nepasirašęs – gali būti, kad tai žurnalo redaktorius *Michaelis Lilienthalis* (1686–1750), žinomas evangelikų liuteronų teologas ir Prūsijos istorikas, parašęs žurnalui daug straipsnių.

²⁴ *Georgas Colbe'ė* (*Colbe, Colbius*, 1594–1670) – evangelikų liuteronų teologas Karaliaučiuje. Minimas jo veikalas *Episcopo-Presbyterologia Prussico-Regiomontana non sine labore adornata ab anno MDXX ad an. MDCVI a Georgio Colbio, Symmysta Cniphoviano*, Koenigsberg, 1657.

²⁵ *Johannas Funckas* (*Funcke, Funccius*, 1518–1566), kilęs iš Niurnbergo, studijas baigė Vitenbergo universitete, 1547 m. su rekomendacijomis atvyko pas kunigaikštį Albrechtą į Prūsiją ir buvo paskirtas Karaliaučiaus Senamiesčio bažnyčios klebonu, vėliau – karališkuoju pamokslininku. Po dvejų metų į Karaliaučių atvykus *Osianderiui*, *Funckas* tapo jo teologinių pažiūrų propaguotoju, ypač aktyviai reiškėsi po *Osianderio* mirties. Jo oponentas buvo Karaliaučiaus katedros klebonas *Joachimas Mörlinas*, gynęs evangelikų liuteronų teologijos grynumą nuo kalvinizmo ir kitų įtakų; jį rėmė vietiniai kunigai. Kunigaikščiui nepavyko sutaisyti abiejų pusių, todėl Mörliną ir keletą įtakingų kunigų jis išvarė iš Prūsijos. Kilus

nedoriausias garbėtroška, toliau tęsia sumaištį Bažnyčioje taip, kad net kunigaikštį susirinkimuose ragina imtis priemonių ir nepakęsti, kad jo įgaliojimai būtų pažeminti ir kad iš akademijos pradėtų stumti garbingiausius vyrus, ir kad išsiųstų įsakymus į miestus dėl kunigų, o *Mörlinas* taip pat atvirai, tiesiai ir neapsimesdamas kunigaikščio įsakymą užginčijo ir atmetė; bet dalykas pakrypo taip, kad *Mörlinas* per didžiausią skriaudą 1553 m. buvo išvarytas iš Prūsijos ir vasario 19 d. iškeliavo iš Karaliaučiaus per Dancigą į Braunšveigą, Senato vardu lydimas JOKŪBO KVANTO [*Jacobus Quandt*], Knypavos piliečio, sutikęs jį lydėti į pasitraukimą bent iki Dancigo, palikęs savo besilaukiančią žmoną ir šeimą namuose Karaliaučiuje. Šį pasitraukimą sekė doriausiu moterų (*)²⁶ kartu su 400 mergelių ir mergaičių nuolankiausias maldavimas dėl *Mörlino* sugrąžinimo, pateiktas kovo 27 d. 8 valandą prieš pietus. Apie šį reikalą daugiau rašoma *Wigando* [veikale] *de Osiandrismo* 171 p.²⁷ ir kitur.“ H. J.²⁸

Prūsijos aukštojo luomo nepasitenkinimui, Funckas neteko kunigaikščio malonės, buvo apšauktas eretiku, ramybės drumstėju ir 1566 m. spalio 28 d. Knypavos turgaus aikštėje nukirsdintas.

²⁶ **Kvanto išnaša:** Viename autentiškame rankraštyje tai yra pridėta: „Tarp jų buvo trys ypatingos kilnios moterys: *Anna Eisleb*, tikrai kilnaus vyro ir didžiausio teologo Pono *Georgo Veneto* žmona; *Barbara von Radenheim*, *Kasparo von Nostitzo* žmona, ir dar viena švenčiausia ir išmintingiausia moteris *KLARA* [*Clara*], JOKŪBO KVANTO [*Jacobus Quandt*], dorybe ir išminties šlove išsiskiriančio vyro, Knypavos senatoriaus, žmona, taip pat *Elisabetha*, *Bartoloméjaus Voito*, išsilavinimu, išmintimi ir iškalba pasižymėjusio konsulo žmona, ir *Osanna*, *Theodoricus'o Montforto*, taip pat Knypavos konsulo, ne mažiau pagarsėjusio aukščiausiu pamaldumu kaip ir ypatinga dorybe, žmona.“

²⁷ Johannes'as Wigandas (1523–1587) studijavo Vitenberge, kur dėstė Lutheris ir Melancthonas, bendravo su Osianderiu. Kunigaikščio Albrechto pakviestas į Prūsiją, 1575 m. paskirtas Pomezanijos vyskupu. Minimas jo veikalas: *De Osiandrismo: dogmata et argumenta, studiose ac fideliter collecta*, Jena, 1586.

²⁸ Santrumpa neišaiškinta.

"*ckero*, cuius alibi laudatissimam memoriam asseruimus, genitam." Ex
intim. funebri Rec̄t. & Sen. Regiom. in exequiis *Andree Schmittneri*.
Jun. 1646.

Christoph. Schmittneri filius *Abasuerus* bapt. 1585. 20. Oct.

De JACOBO QVANDTIO.

D. *Coelestinus Misenta* in manuali Prutenico praef. fol. 2. haec
habet: "*Mörlinus* inito cum amicis consilio 1553. secessum a Senatu Cniphouiano Daniscum versus impetrat 16. Febr. ac sequenti 19. Febr. ipsa
Dominica Inuocauit, ecclesiae suae ad tempus valedicit, comitante eum,
nomine Senatus, JACOBO QVANDT, Ciuē Cniphouiano." Conf.
Hartknoch. Preuss. Kirchen-Hist. p. 359. & Acta Boruffica Tom. I.
p. 182.

M. *Georgius Colbius*, Diaconus Cniphou. in Episcopo-Presbyterologia Prussico-Regiomontana, edit. 1657. 4to, pag. 43. "Mortuo
Osfandro Funccius, homo monstruosissime audax & impudentissime ambicio-
siosus, pergunt conturbare ecclesiam, ut Principem etiam in concionibus
exhortaretur, ut manus adhiberet, nec pareretur gladium sibi cum cingulo
eripi, hicque ex Academia inciperet pellere praestantissimos Viros, &
mandata ad ciuitates ratione Pastorum transmitteret, *Mörlinus* quoque
palam & rotunde, absque dissimulatione Principis mandatum redargue-
ret, & refelleret, res tandem eo recidit, ut *Mörlinus* per summam iniuriam
Ao. 1553. pelleretur e Prussia, isque d. 19. Febr. Regiomonto discederet,
per Daniscum, comitante eum, nomine Senatus, qui in discessum, sed
versus Gedanum saltem, consenserat, JACOBO QVANTEN, Ciuē
Cniphou., Brunsvigam iret, relicta sua Coniuge grauida & familia Regio-
monti in suis aedibus. Quam discessionem infecuta humillima suppli-
catio probatissimarum mulierum (*) cum 400. virginibus & puellis pro-
reducendo *Mörliuo* die 27. Martii hor. 8. antemeridiana exhibita. De
quo negotio plura in *Osfandrisimo Wigandi* pag. 171. & alibi." H. J.

De

(*) In MSto quodam authentico haec addita sunt: "Inter eas tres Nobiles femi-
nae praecipuae fuere *Anna Eitelbin*, coniunx viri vere Nobilis & Theo-
logi summi D. *Georgii Veneti*; *Barbara a Radeheim* coniunx *Caspari a No-*
stuz, & alia sanctissima atque prudentissima Matrona CLARA, Vxor
JACOBI QVANTEN, viri praestantis virtutis & sapientiae gloria,
Senatoris Cniphouiani, & *Elisabeth*, Coniunx *Bartholomaei Voit*, Cons.
doctrina, sapientia & eloquentia praestantissimi, & *Osanna*, Coniunx
Theodorici Montfortii, itidem Cons. Cniphouiani, non minus summa pie-
tate, quam singulari virtute celebratissimi."

/8/ Apie Joh. Perneckerį

Iš Rekt[oriaus] ir Sen[ato] gedulingo pranešim[o], išversto Joh. Fuchso, iškalb[os] vieš[o] prof[esorius], 1628 m. sausio 15 d., mirus *Christophorus'ui Schnürleiniui*, Knypavos senatoriui:

„*Christophorus'as Schnürleinas*, Knypavos senatorius, gimęs 1565 m. lapkričio 3 d. iš tėvo, garbingojo vyro *Johannes'o Schnürleino*, kurį dėl įžvalgumo, ištikimybės ir dorybės ne tik šis miestas per 12 metų turėjo kaip konsulą, bet ir, nuo šių pareigų jam atsisakius, šviesiausias ir galingiausias Prūsijos kunigaikštis paskyrė savo rūmams vadovauti, ir iš motinos *Regina'os Pernecker*. Krikščionių apeigomis krikšto rasa inicijuotas, Augsburgio išpažinimui²⁹ iki pačios gyvenimo pabaigos liko atsidavęs. Suolininku 1598 m. ir senatoriumi 1605 m. išrinktas. Mirė 1628 m. sausio 12 d., palaidotas sausio 15 d.“

Iš gedulingo akad[emijos] Rekt[oriaus] ir Sen[ato] pranešim[o], išversto Val. Thilo'o, iškalb[os] vieš[o] prof[esorius]³⁰, 1646 m. birželio 14 d.:

„*Petrus'as Schnürleinas*, kilnus ir išmintingiausias vyras, Aweidų ir Spandinių paveldėtojas³¹, tėvą turėjo Karaliaučiaus Knypavos buvusį konsulą *Christophorus'ą Schnürleiną*, o motiną *Sophia'ą* iš garsios *Rosenkirchų* šeimos. Senelį turėjo taip pat pagarsėjusį ir Knypavos konsulo garbe, ir aukštesnėmis pareigomis, kuriomis kilniausias Prūsijos kunigaikštis jį buvo išaukštinęs, priimdamas į slaptus tarėjus ir kartu Prūsijos rūmams paskirdamas vadovauti, o jo žmona buvo *Regina*, didžiojo *Perneggerio*³², kuris savo dorybe ir patarimais iš kilniausiojo ALBERTO³³, pirmojo Prūsijos Kunigaikščio, kuris (be Knypavos konsulo pareigų, jis buvo žymus rūmų narys) buvo pelnęs tokią malonę, kad kunigaikštis jį ne tik gyvą mylėjo tarsi šeimos nario meile, bet ir mirusį pamaldžiai pagerbė tarsi privatus asmuo privatu asmenį, ir *Catharina'os*,

²⁹ *Augsburgo išpažinimas (Confessio Augustana, 1530)* – svarbiausias Evangelikų Liuteronų Bažnyčios dokumentas, kuriame išdėstyti pagrindiniai liuteronybės teiginiai. Čia turima galvoje, kad pakrikštytas asmuo tampa evangelikų liuteronų bendruomenės nariu.

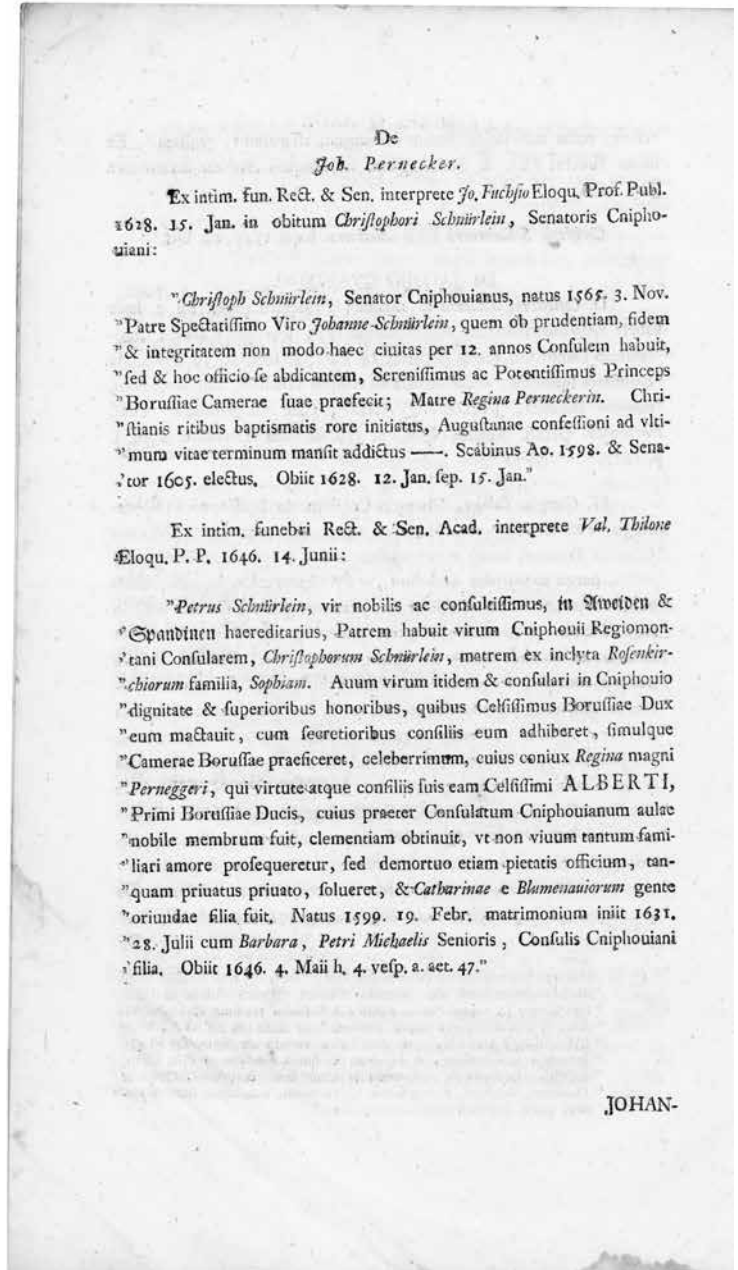
³⁰ Šis asmuo taip pat žinomas lietuvių raštijoje. Valentinas Thilo jaun. (1607–1662) buvo liuteronų teologijos ir retorikos profesorius, religinių giesmių autorius. Penkis kartus rinktas Filosofijos fakulteto dekanu, du kartus Karaliaučiaus universiteto rektoriumi. Nemažai jo giesmių buvo išverstos į lietuvių kalbą ir išspausdintos Prūsijos Lietuvos giesmynuose.

³¹ *Aweiden* (dab. rus. *Južnij*) ir *Spandinen* (dab. rus. *Špandin*) – vietovės netoli Karaliaučiaus (dab. rus. *Kaliningrad*).

³² Čia, matyt, kitaip užrašyta ta pati *Perneckerio* pavardė.

³³ *Albertus* – lotynizuota Prūsijos kunigaikščio Albrechto vardo forma.

kilusios iš *Blumenau* giminės, duktė. Gimęs 1599 m. vasario 19 d., vedė 1631 m. liepos 28 d. *Barbara'q, Petrus'o Michaelio* vyresniojo, Knypavos konsulo, dukterį. Mirė 1646 m. gegužės 4 d. 4 valandą vakaro, sulaukęs 47 metų.“

/9/ JONAS KVANTAS [*Johannes Quandt*].

Gimęs Karaliaučiuje ... [,] suolininkas 1612 m. (*)³⁴, suolininkų vyresnysis 1621 m., senatorius 1627 m., Knypavos teisėjas 1630. Mirė 163... Žmonas turėjo:
Pirmąją *Regina'q Schmittner, Andreas'o Schmittnerio* dukters dukterį;
Antrąją *Maria'q, Johannes'o Lölhevelio*, Senamiesčio suolininko, ir *Petrus'o, Glogau*, Knypavos konsulo, dukterį, *Ignatius'o Treppenhaiterio*, Friedebergo kunigo Bartos krašte³⁵, našlę; užsakai paskelbti 1632 m. sekmadienį prieš Užgavėnes.

KRISTUPAS KVANTAS [*Christophorus Quandt*].

JONO sūnus, JOKŪBO anūkas, Knypavos šilko pirklys.

Gimęs Karaliaučiuje 1619 m., pakrikštytas Verbų sekmadienį, mirė 1652 m. rugsėjo 6 d., palaidotas 8 d.

Buvo vedęs ONĄ GREIF, JOHANNES'O GREIFFO, šilko pirklio, ir KOTRYNOS, mergautine pavarde MIKEL, mirusios 1650 m., dukterį, gimusią 1621 m. rugsėjo 17 d., ištekėjusią 1643 m. vasario 16 d.; [Ona Greif] mirė 1699 m., sulaukusi 77 metų, 9 mėnesių ir 15 dienų; atlikus liepos 16 d. Senamiesčio bažnyčioje egzekvijas, palaidota liepos 17 d. Haberbergo bažnyčioje šeimos kriptoje netoli krikštyklos.

Iš šios santuokos gimė:

1. ONA [*Anna*], gimusi 1643 m., pakrikštyta spalio 14 d., ištekėjusi 1672 m. vasario 16 d. už *Matthaeus'o Stigalio* (**)³⁶, tuo metu Osterodės mokyklos

³⁴ **Kvanto išnaša:** Akivaizdu jau 1609 m. jį buvus įrašytą į Knypavos piliečių sąrašus iš lenkų karaliaus SIGISMUNDO III komisijos, įvykusios 1609 m. gegužės 26 d., aktų ir dekretų, kuriuose tarp kitų Knypavos miesto piliečių pasirodo JONO KVANTO [*Johannes Quandt*] vardas. Žr. *Prūsijos Privilegijas*, Braunsbergo spaustuvėje atspausdintas 1616 m., lapas 109a. Čia duodama nuoroda į kunigaikščio Albrechto suteiktas privilegijas luomams, žr. *Privilegia der Staende d[es] Herzogthumbs Preussen*. Brunsbergae, 1616. Braunsbergas (dab. Lenkijos miestas *Braniewo*).

³⁵ Prūsų bartų genties žemė Priegliaus intako Alnos dešiniame krante nuo 1525 m. priklausė Prūsijos kunigaikštystei. Minimas miestas Friedebergas (dab. lenk. *Strzelce Krajeński*).

³⁶ **Kvanto išnaša:** *Matthaeus'as Stigalis*, gimęs Aukštutinėje Silezijoje, Opolės kunigaikštystėje 1640 m. rugsėjo 20 d. iš tėvo *Johannes'o*, senatoriaus ir ten esančios bažnyčios vyriausiojo kunigo, ir motinos *Anna'os*, mergautine pavarde *Nechain*. Mokslų pradmenų penkerius metus sėmėsi *Barthos* gimnazijoje Aukštutinėje Vengrijoje, paskui *Eperio* kilmingųjų kolegijoje ir, apkeliavęs beveik visą Aukštutinę Vengriją, per Karpatų kalnus ir Krokuvą grįžo į Sileziją prie namų židinio. Tada, kitą kartą keliaudamas per Krokuvą ir Varšuvą, atvyko į Torunės, paskui į *Dancigo* gimnaziją ir kiekvienoje iš jų pasiliko po dvejus metus, lankė *Pono Johanno Mankischo* teologijos paskaitas. Pagaliau 1667 m. atkeliavo į Karaliaučių, akademijos rek-

rektorius, vėliau Jedvabno parapijos Neidenburgo apskrityje kunigo.

Iš šios santuokos gimė 3 sūnūs, 4 dukterys.

toriaus pono *Teodoro Wolderio*, pirmojo teisės profesoriaus, buvo įrašytas į akademijos narius ir netrukus, 1668 m. lapkričio 14 d., buvo paskirtas Osterodės mokyklos rektoriumi, o po septynerių metų, 1675 m. liepos 9 d., buvo pakviestas į Jedvabno parapiją Neidenburgo vyskupystėje, įvesdintas lapkričio 17 d., 23 sekmad[ienį] po [šv.] Trejyb., ir eidamas šias pareigas mirė 1689 m. lapkričio 13 d.

JOHANNES QVANDT.

Natus Regiomonti . . . Scabinus 1612 (*) Scabinorum magister 1621 Senator 1627. Judex Cniphouianus 1630. Obiit 163 - - Couiuges habuit

Primam *Reginam Schmittneriam*, *Andreae Schmittneri* ex filia nepren:

Alteram *Mariam*, *Joh. Lölbevelii*, Scabini Palaeop. & *Amae, Petri Glogauen*, Confulis Cniphouiani filiam, *Iguatū Treppenbaueri*, Pastoris Friedebergensis in ditrichtu Bartenfi, viduam proclam. Dnca *Saxagesima* 1632.

CHRISTOPHORVS QVANDT.

JOHANNIS filius, JACOBI nepos, negociator fericarius Cniphouianus.

Natus Regiomonti 1619. bapt. Dnca Palmarum, obiit 1652. 6. sep. 8. Aug.

Matrimonium inicit cum ANNA GREIFFIA, JOHANNIS GREIFFII, negociatoris in mercibus fericis, & CATHARINAE, natae MICHAELIN, 1630. defunctae, filia; nata 1621. 17. Sept. nupta 1643. 16. Febr. denata 1699. a. aet. 77. m. 9. d. 15.; peractis 16. Julii in aede Palaeopolitana exequiis, 17. Julii in aede montis Auenarii non procul a baptisterio in cryptis patriis sepulta.

Ex hoc matrimonio prodiere

1. ANNA nata 1643. bapt. 14. Oct. nupta 1672. 16. Febr. *Matthaeo Stigalio* (**), t. Scholae Osterrodenfis Rectori, post coetus Jedwabnensis in ditrichtu Neidenburgensi Pastori.

Nati ex hoc connubio filii 3. filiae 4.

C

2. RE-

(*) Civium Cniphouianorum numero iam anno 1609. adscriptum fuisse, ex actis & decretis commissionis SIGISMVNDI III. Polonorum Regis, Regiomonti 1609. 26. Maii habitae, patet, in quibus reliquos inter vrbes Cniphouianae ciues JOHANNIS QVANDTII nomen comparat. Vid. Priuilegia Prussiae Brunsbergae 1616. typis impressa fol. 109. a.

(**) *Matthaeus Stigalius*, natus Woznicii in Silesia superiori, Ducatus Oppelenfis, 1640. 20. Sept., Patre *Johanne*, Senatore & aedis ibidem Antilite primario, matre *Anna*, nata *Nechain*. Prima litterarum rudimenta in gymnasio Barthenfi in Hungaria superiori per quinquennium, post in collegio nobilium Eperienfi poluit ac peragrata omni sere Hungaria superiore per montes

/10/ 2. REGINA, gimusi 1645 m., pakrikštyta lapkričio 5 d., mirusi pirmajame jaunystės žydėjime.

3. M[gr.] JONAS KVANTAS [*Johannes Quandt*], gimęs 1651 m. gegužės 24 d.

M[gr.] *Sigismundas Pichleris*³⁷

Austras, 1603 m. spalio 17 d. gimęs Grieskircheno mieste, Austrijos kunigaikštystėje, iš tėvo *Wolfgango*, Waizenkircheno parapijos kunigo, evangelikų konfesijos, kuris ten pat su kitais ištikimiausiais Išganytojo tarnais ir grynojo tikėjimo išpažinėjais narsiai ištvėrė sunkų ir žiaurų persekiojimą 1625 m., ir motinos *Barbara's Winkler*, garsaus minėtosios provincijos [Austrijos] Hallstatto miesto senatoriaus dukters; senelis iš tėvo pusės buvo *Christophorus's Pichleris*, kunigaikštiškosios Kremsmünsterio abatijos ekonominių reikalų kuratorius; močiutė iš tėvo pusės buvo *Barbara* iš senosios *von Einzingerių* giminės; senelis iš motinos pusės buvo *Valentinus's Winkleris*, Hallstatto miesto senatorius; močiutė iš motinos pusės buvo *Sibylla von Terelin*. Įgijęs pirmuosius mokslo pagrindus, mokėsi Welleno gimnazijoje, 1618 m. – Linco [gimnazijoje], dvejus metus užtruko Ženevoje [nuo] 1626 m.³⁸, Štrasburge 1626 m. įgijo magistro laipsnį; 1640 m. prakt[inės] fil[osofijos] profesorius Karaliaučiaus akademijoje, 1657 m. senatorius, mirė kaip akademijos vyresnysis [emeritas] 1668 m. kovo 18 d. 2 valandą priešpiet, sulaukęs 65 metų, prof[esorystės] 28-aisiais metais. Palaidotas kovo 23 d.

Buvo vedęs:

1. 1643 m. lapkričio 6 d. *Catharina'ą Halbach*, *Danielio Halbacho von der Phorteno*, filosofijos ir medicinos daktaro ir pirmojo profesoriaus, taip pat elektoriaus³⁹ vyriausiojo gydytojo, ir motinos *Anna's Troyen* dukterį, gimusią 1624 m. rugpjūčio 6 d., mirusią 1651 m. sausio 31 d., palaidotą vasario 5 d.

³⁷ Sigismundas Pichleris buvo čia minimo magistro Jono Kvanto žmonos svainis. Šis asmuo plačiau paminėtas dėl garbingos jo giminės.

³⁸ Kiti šaltiniai nurodo, kad šis asmuo Ženevoje studijavo nuo 1621 m., vėliau tęsė studijas Štrasburge, 1626 m. ten gavo filosofijos magistro laipsnį. Jis buvo Pomeranijos kunigaikščio Boguslavo XIV sūnaus namų mokytojas, lydėjo jį studijų kelionėse į Jeną, Leipcigą, Vitenbergą, nuvykęs į Greifsvaldą tapo universiteto kancleriu. Karaliaučiuje skaitė etikos ir politikos paskaitas, buvo renkamas fakulteto dekanu, o 1660 m. – Karaliaučiaus universiteto rektoriumi, 1656–1668 m. tarnavo Walenrodtų bibliotekos bibliotekininku. Dukart tapęs našliu, 1654 m. vedė taip pat našlę Ursula'ą Greiff, o jos sesuo ištekėjo už Kristupo Kvanto, mūsų Kvanto senelio (https://de.wikipedia.org/wiki/Sigismund_Pichler).

³⁹ Brandenburgo elektorius, Didysis kurfiurstas Frydrichas III, nuo 1701 m. – Prūsijos karalius Frydrichas I (valdė 1688–1713 m.).

2. REGINA, nata 1645. bapt. 5. Nov. quae in primo aetatis flore obiit.

3. M. JOHANNES QVANDT, nat. 1651. 24. Maii.

†

M. *Sigismundus Picbler.*

Austriacus, natus in ciuitate Grieskirchenfi, Archiducatus Austriae, 1603. 17. Octobr. st. v. Patre *Wolfgango*, Pastore coetus Wazenkirchenfis, confessionis euangelicae, qui duram cruentamque persecutionem A. 1625. ibidem cum aliis constantissimis Saluatoris fernis & purae religionis coafessoribus animose contuleratit; Matre *Barbara Winklerin*, Senatorum in vrbe Hattad, nominatae prouinciae, praecipui, filia; Auo paterno, *Chriftophoro Picbler*, Principis Abbatiae Krembsmunsterenfis, rerum oeconomicarum Curatore; Auia ex linea paterna, *Barbara* ex profapia ab *Eitzingern* antiquissima; Auo ex materna linea *Valentino Winklero*, Senatore ciuitatis in Hattad; Auia materna, *Sibylla a Terelin*. Jaetis primarum literarum fundamentis, Gymnasium Weltenfe, 1618. Lintzenfe adiit, per biennium Geneuae commoratus 1626, Argentorati 1626. Magiftri titulo ornatus est, Professor Phil. Praet. in Academia Regiomontana 1640, Senator 1657, obiit Academiae Senior 1668. 18. Mart. h. 2. mat. a. aet. 65. Prof. 28. sep. 23. Martii.

In matrimonium duxit

1. 1643. 6. Nov. *Catbarinam Halbachiam, Danielis Halbachii a Porta*, Phil. & Med. Doctoris ac Prof. Primarii, vt & Archiatri Elect. ex matre *Anna Troyenia* filiam, natam 1624. 6. Aug. denat. 1651. 31. Jan. sep. 5. Febr.

2. 1652.

montes Carpatos & Cracouiam in Silesiam ad lares rediit patrios. Dehinc nouo itinere per Cracouiam & Varichauiam Gymnasium Thoronenfe, post Gedanense petiit, in vtroque per biennium subfistit, ac praelectiones D. *Joh. Maubifchii* theologiae frequentauit. Tandem 1667. Regiomontum appulit, ciuibus Academicis a Rectore Acad. D. *Theodoro Woldero*, Prof. Juris Primario, adfcriptus, paulo post 1668. 14. Nov. Rector Scholae Osterodenfis constitutus, feptennioque elapfo 1675. 9. Julii ad Pastorum Jedwabnenfem in dioeceli Neidenburgenfi vocatus 17. Nov. Deca 23. post Trinit. introductus est, in quo munere obiit 1689. 13. Nov.

/11/ 2. 1652 m. balandžio 22 d. *Elisabetha'q Lusch, Wolfgango Henriko Bulbecko*, elektoriaus rūmų pirmojo ministro našlę, mirusią 1653 metais. Su ja sulaukė dukters *Elisabetha'os*, gimusios 1652 m. lapkričio 27 d., mirusios 1672 m., palaidotos spalio 16 d., netekėjusios.

3. 1654 m. liepos 1 d. *Ursula'q Greiff, Johanno Greiffo*, Knypavos pirklio dukterį, *Onos Greif [Anna Greif]*, KRISTUPO KVANTO [*Christophorus Quandt*], Knypavos šilkų pirklio, žmonos seserį, pirklio *Paulus'o von Dühreno* našlę, gimusią 1613 m., krikštytą rugpjūčio 18 d., mirusią 1676 m. spalio 26 d.

* * *

JOHANNAS GREIFFAS

Knypavos pirklys

turėjo dukteris:

1. *Ursula'q Greiff*, m[gr.] *Pichlerio* žmoną, gimusią 1613 m.
2. ONĄ GREIF [*Anna Greiff*], KRISTUPO KVANTO [*Christophorus Quandt*] žmoną, gimusią 1621 m., m[gr.] JONO KVANTO [*Johannes Quandt*] motiną.
3. *Catharina'q Greiff*, gimusią..., 1635 m. ištekėjusią už *Johannes'o Meienreiso* (*)⁴⁰, Knypavos senatoriaus ir teisėjo, kuris [su ja] turėjo dukterį *Catharina'q*, gimusią 1642 m. rugsėjo 9 d., ištekėjusią 1658 m. rugsėjo 2 d. už m[gr.] *Andreas'o Concius'o*, ordinarinio matematikos profesoriaus ir elek[toriaus] alumn[ato] pirmojo inspektoriaus, vėliau Senamiesčio mokyklos rektoriaus, gimusio 1628 m. lapkričio 25 d. iš tėvo *Jacobo*, Narzimo, [esančio] Soldau apygardoje kunigo, ir motinos *Elisabetha'os Kirsten*. Šis mirė 1682 m. gegužės 16 d.; žmona mirė Klaipėdoje 1705 m., palaidota gegužės 22 d. Iš šios santuokos gimė 6 sūnūs, 3 dukterys:

Johannes'as, gimęs 1660 m., [miręs] jaunas ir nevedęs.

Andreas'as, gimęs 1663 m. kovo 28 d.

Jacobus'as, gimęs 1667 m. birželio 25 d., 1696 m. Klaipėdos archipresbiteris, miręs 1712 m. liepos 30 d.

⁴⁰ **Kvanto išnaša:** *Joh. Meienreisas*, gimęs 1603 m. liepos 14 d. protėvių dvare Kaznas saloje šalia Marienburgo iš tėvo, tos pačios salos prisiekusio prefekto (liaudies kalba *Teichgraf*), ir motinos *Catharina'os Kitloff*, kurios tėvas buvo miręs tose pačiose pareigose. Leidėsis į įvairias keliones po Vokietiją, Belgiją ir Angliją, 1652 m. paskirtas Knypavos senatoriumi ir 1653 m. teisėju, mirė 1654 m. birželio 1 d., palaidotas birželio 10 d.

2. 1652. 22. Aprilis *Elisabetham Luchfiam, Wolfgang Henrici Bulbeckii*, Camerae Elect. Ministri Primarii viduam, denatam 1653. Suscepit ex illa filiam *Elisabetham* natam 1652. 27. Nov. den. 1672. sep. 16. Oct. in Caelibatu.

3. 1654. 1. Julii *Vrsulam Greiffiam, Jobannis Greiffii*, Mercatoris Cniphou. filiam, *Annae Greiffiae, CHRISTOPHORI QVANDTII*, Mercatoris sericarii Cniphou. Coniugis sororem, *Pauli von Dübren*, Mercatoris, viduam, natam 1613. bapt. 18. Aug. den. 1676. 26. Oct.

* * *

JOHANNES GREIFF,
Negotiator Cniphouianus,

filiis suscepit

1. *Vrsulam Greiffiam, M. Piebleri* Coniugem nat. 1613.
2. ANNAM GREIFFIAM, CHRISTOPHORI QVANDTII Coniugem n. 1621. M. JOHANNIS QVANDTII matrem.
3. *Catharinam Greiffiam*, nat. - - - nuptam 1635. *Jobanni Meienreis*, (*) Senatori ac Judici Cniphouiano, qui filiam habuit *Catharinam* natam 1642. 9. Septembr. nuptam 1658. 2. Sept. M. *Andreae Concio*, Mathem. Prof. Ord. & 'Alumn. Elect. Inspectori primario, post scholae Palaeopolitanae Reçtori, nato 1628. 25. Nov. Patre *Jacobo*, Ecclesiae Narzimenfis in districtu Soldauienfi Pastore, Matre *Elisabetha Kirstenia*, Hic mortuus est 1682. 16. Maii; Coniux obiit Memelae 1705. sep. 22. Maii. Ex hoc connubio nati filii 6. filiae 3.

Johannes natus 1660. †. iuuenis & caelebs.

Andreas, n. 1663. 28. Mart.

Jacobus n. 1667. 25. Junii. Archipresbyter Memelensis 1696. obiit 1712. 30. Julii.

Catha-

(*) *Job. Meienreis* natus 1603. 14. Jul. in praedio auito Kaznas, insulae, quae Mariaeburgo adiacet, Patre, insulae eiusdem Praefecto iurato (vulgo *Reichgraf*), Matre *Catharina Kulleffin*, cuius Parens eodem munere defunctus est. Absolutis variis per Germaniam, Belgium & Angliam itineribus 1652. Senator & 1653. Judex Cniphou. constitutus, obiit 1654. 1. Junii sep. 10. Jun.

/12/ *Catharina*, gimusi..., ištekėjusi 1693 m. kovo 21 d. už M[gr.] *Georgo Andreas'o Helvingo*, Angerburgo vyresniojo kunigo, mirusi 1737 m.

M[gr.] JOHANNES'AS HUNDIUS'AS

Gimęs 1615 m. spalio 7 d. Meiseno Brockemine, netoli Dresdenu, iš tėvo JOHANNES'Ų HUNDIUS'Ų, Kelno prie Elbės⁴¹ bažnyčios netoli Meiseno miesto kunigo, ir motinos DOROTHEA'Ų HAUCKELT, 1592 m. gimusios Meisene, 1614 m. ištekėjusios; jo senelis buvo ... HUNDIUS'AS, Brockemino kunigas Meisene, močiutė buvo ... GEORGO HAUCKELTO, Meiseno miesto piliečio ir pirklio, duktė. 1642 m. įgijęs magistro laipsnį Prūsijos Karaliaučiuje, 1643 m. Lyvenikės parapijos diakonas, mirė 1664 m. spalio mėnesį, būdamas 49 metų. Turėjo žmonas:

I. *Ursula'ą*, kurios tėvai buvo *Bernhardas Derschau*⁴², šv. teologijos daktaras, Senamiesčio kunigas ir Sembos konsistorijos asesorius, ir *Anna, Johanno Lölhevelio*, Senamiesčio suolininko, duktė, gimusi 1626 m. lapkričio 23 d., ištekėjusi 1644 m. rugsėjo 26 d., mirusi 1659 m. liepos 14 d., palaidota liepos 18 d. Iš šios santuokos gimė:

1. *Johannas Bernardas*, gimęs 1645 m. rugsėjo 17 d., mirė Karaliaučiuje senas ir nevedęs.

2. *Anna Dorothea*, gimusi 1649 m. gruodžio 14 d., [mirusi] ...

3. *Anna Maria*, gimusi 1653 m. kovo 31 d., [mirusi] ...

4. *Anna Catharina*, gimusi 1659 m. liepos 6 d., 1677 m. vasario mėnesį pirmą kartą ištekėjusi už *Christianus'o Zornikau*, gimusio 1650 m. sausio 1 d., 1694 m. Lyvenikės senatoriaus, mirusio 1709 m. liepos 5 d., 1711 m. lapkričio 27 d. antrą kartą [ištekėjusi] už *Johanno Alberto Stephanus'o*, a[biejų] t[eisių] d[aktaro] ir viešojo profesoriaus Karaliaučiaus akademijoje. 1728 m. mirė, iš abiejų santuokų vaikų nesulaukė, palaidota balandžio 1 d.

II. *REGINA'ą*, magistro JOACHIMO BABATIUS'Ų (*)⁴³, Knypavos arkidia-

⁴¹ Dab. *Kolín*, Čekijoje.

⁴² *Bernhardas Derschau* (1591–1639) buvo populiarus Prūsijos religinių giesmių autorius, daugelis jų išverstos į lietuvių kalbą ir išspausdintos Danieliaus Kleino giesmyne 1666 m. bei vėlesniuose Prūsijos lietuvių giesmynuose.

⁴³ **Kvanto išnaša:** M[gr.] JOACH. BABATIUS, gimęs 1590 m. rugpjūčio 31 d. s[enuoju] s[tiliumi] meklenburgiečių *Varene* iš tėvo *Georgo*, viešojo notaro ir ten pat buvusio konsulo, ir motinos, m[gr.] MARTYNO BRASCHO, Grubenhageno kunigo, dukters. Mokslo pagrindus įgijo *Sundo* gimnazijoje; 1610 m. atvyko į Rostoko akademiją. Į Karaliaučių atkeliavo 1615 m., ten pirmiausia eidamas Lyvenikės mokyklos kolegos, paskui prorektorius pareigas 1617 m.,

kono dukterį, gimusią
1640 m. birželio mėne-
sį, ištekėjusią 1661 m.
sausio 17 d., mirusią...

Catharina nata - - nupta 1693. 21. Mart. M *Georgio Andreas Helving*, Archipresbytero Angerburgensi, denata .737.

M. JOHANNES HVNDIVS.

Natus 1615. 7 Oct. Brockemini in Misnia prope Dresdam, Patre JOH. HVNDIO, ecclesiae Colonienfis ad Albim prope urbem Misniam Pastore; Matre DOROTHEA HAVCKELTIN, nata Misniae 1592. nupta 1614. i. Aug. - - - HVNDIO, Pastore Brockemini in Misnia, Auia - - - GEORGII HAVCKELTI, cuius & mercatoris in vrbe Misnia, filia. Gradu Magistri ornatus Regiomonti Bor. 1642. Diac. coetus Loebnicenfis 1643. obiit 1664 m. Oct. a. aet. 49. Coniuges habuit

I. *Vrsulam*, cuius Parentes erant *Bernhardus Derfchouius*, S Theol. D. Pastor Palaeop. & Confistorii Sambienfis Assessor, & *Anna*, *Johannis Lilbewelii*, Scabini Palaeop. filia, natam 1626. 23. Nov. nuptam 1644. 26. Sept. denatam 1659. 14. Jul. sep. 18. Jul. Ex hoc connubio prodiere

1. *Johannes Bernhardus*, natus 1645. 17. Sept. obiit Regiomonti senex & caelebs.
2. *Anna Dorothea*, nata 1649. 14. Decembr. †.
3. *Anna Maria*, nata 1653. 31. Mart. †.
4. *Anna Catharina*, n. 1659. 6. Jul. nupta primum 1677. m. Febr. *Christiano Zornikau*, nato 1650. 1. Jan. Senatori Loebnicenfi 1694. den. 1709. 5. Jul. post *Job. Alberto Stephani*, J. V. D. & Prof. Publ. in Academ. Regiomont. nupta 1711. 27. Nov. Obiit in vtroque connubio impolis A. 1728. sep. 1. April.

II. REGINAM, M. JOACHIMI BABATI (*) Archi - Diaconi Cniphouiani filiam, natam 1640. m. Jun. nuptam 1661. 17. Jan. den. - - -

ex

(*) M. JOACH. BABATIVS, natus 1590. 31. Aug. ff. v. Varnae Megapolitanorum, Patre GEORGIO, Notario Publico & viro ibidem Consulari, Matre M. MARTINI BRASCHII, Pastoris Grubenhagenensis filia. Studiorum rudimenta posuit in Gymnasio Sundenfi; 1610. adit Academiam Roslochensem. Regiomontum accessit 1615., in quo primum Collegae, post Prorektoris scholae Loebnicenfis munere functus, 1617. Decano *Danielle Halbachio*, Philosophiae Magistri honores obtinuit. A. 1620. 20. Aug. Diaconus in aede Cathedrali constitutus, matrimonium iniit 1621. cum VRSULA, HIERONYMI JEHRING, Scabini Loebnicenfis filia, ex qua 35. annorum spatio 4. filios, filias 6. suscepit. Obiit 1656. 26. Jun. h. 10. vesp. a. aet. 65. sep. 30. Junii.

dekanu esant *Danieliui Halbachui*, igijo filosofijos magistro laipsnj. 1620 m. rugpjūčio 20 d. katedros bažnyčioje paskirtas diakonu, 1621 m. vedė URSULAŲ, HIERONYMUSO JEHRINGO, Lyvenikės suolininko, dukterį, su ja per 35 metus susilaukė 4 sūnų ir 6 dukterų. Mirė 1656 m. birželio 26 d. 10 valandą po pietų, būdamas 65 metų, palaidotas birželio 30 d.

/13/ su kuria turėjo vienintelę dukterį ONĄ REGINĄ [*Anna Regina*], gimusią 1662 m. rugpjūčio 29 d., ištekėjusią už M[gr.] JONO KVANTO [*Johannes Quandt*], tuo metu Lyvenikės parapijos diakono, vėliau Senamiesčio pirmojo diakono ir kunigo.

M[gr.] JONAS KVANTAS [*Johannes Quandt*].

Gimęs Karaliaučiuje 1651 m. gegužės 24 d. iš tėvo KRISTUPO, senelio JONO, prosenelio JOKŪBO, 1676 m. balandžio 27 d. įgijęs magistro laipsnį Rostoke, 1678 m. spalio 23 d. tapęs Lyvenikės parapijos diakonu, 20-ą [sekmadienį] po Šv. Trejyb[ės], Senamiesčio parapijos diakonas 1679 m., 1709 m. kunigas *primarius*, Sembos konsistorijos tarėjas ir *Ministerium Tripolitanum* vyresnysis. Mirė 1718 m. rugpjūčio 4 d., būdamas 68 metų, 40-aisiais kunigystės metais.

Turėjo tik vieną žmoną, ONĄ REGINĄ [*Anna Regina*], m[gr.] JONO HUNDIUS'O, Lyvenikės pirmojo diakono, dukterį, m[gr.] JOACHIMO BABATIUS'O, Knypavos pirmojo diakono, dukters dukterį, gimusią 1662 m. rugpjūčio 29 d., ištekėjusią 1679 m. balandžio 24 d., mirusią 1713 m. [spalio] 8 d., palaidotą parapijos bažnyčioje spalio 16 d. Iš šios santuokos gimė:

I. ONA REGINA [*Anna Regina*], gimusi 1680 m. kovo 23 d. 2–3 valandą prieš pietus, mirusi 1726 m. vasario 22 d., palaidota kovo 6 d.; ištekėjusi 1700 m. vasario 9 d. už MATTHAEUS'O BOHLIUS'O, tuo metu Karališkosios prieglaudos, vėliau Neurossgarteno parapijos kunigo, gimusio Rastenburge⁴⁴ 1671 m. sausio 13 d., mirusio 1709 m. rugsėjo 30 d., palaidoto spalio 7 d. Iš šios santuokos gimė:

1. ANNA MARIA, gimusi 1701 m. gruodžio 5 d., [mirusi] 1726 m. birželio 2 d., palaidota birželio 7 d. parapijos bažnyčioje.

2. JOHANNES'AS CHRISTOPHORUS'AS, gimęs 1703 m. lapkričio 16 d., medicinos daktaras ir pirmasis profesorius, Šventojo Prūsijos valdovo vyriausias gydytojas, laimingai vedęs JOHANNA'Ą ELISABETH'Ą, HIERONYMUS'O JACOBUS'O GRUBE'ĖS, tribunolo patarėjo ir valdančio Karaliaučiaus konsulo, dukterį, gimusią 1722 m. liepos 25 d., ištekėjusią 1742 m. rugsėjo 26 d. Iš šių tėvų gimė:

⁴⁴ Dab. lenk. *Kętrzyn*.

ex qua suscepit filiam vnicam ANNAM REGINAM, natam 1662
29. Aug. nuptam M. JOHANNI QVANDT, t. t. Diacono coetus
Loebnicensis, post Palaeopolitani Diacono primario & Pastori.

M. JOHANNES QVANDT.

Natus Regiomonti 1651. 24. Maii, Patre CHRISTOPHORO,
Auo JOHANNE, Abauo JACOBO, Magistri gradum indeptus
Rofochii 1676. 27. April. Diaconus coetus Loebnicensis constitu-
tus 1678. 23. Oct. XX. post Trin. Diaconus coetus Palaeopolitani 1679.
Pastor Primarius 1709. Consistorii Sambiensis Consiliarius & Ministerii
Tripolitani Senior. Obiit 1718. 4. Aug. a. aet. 68. min. 40.

Coniugem habuit vnicam, ANNAM REGINAM, M. JOHAN-
NIS HVNDII, Diaconi coetus Loebnicensis Primarii filiam, M. JOA-
CHIMI BABATII, Diaconi Primarii Cniphouiani ex filia neptem, na-
tam 1662. 29. Aug., nuptam 1679. 24. April. denatam 1713. 8. sep. in
aede Parochiali 16. Oct. Ex hoc connubio prœgnati

I. ANNA REGINA, nata 1680. 23. Mart. h. 2 - 3. mat. den. 1726.
22. Febr. sep. 6. Martii;

nupta A. 1700. 9. Febr. MATTHAEO BOHLIO, t. t. Xenodo-
chii Regii, post coetus Neorosgartenfis Pastori, nato Raftenburgi
1671. 13. Jan. den. 1709. 30. Sept. sep. 7. Octobr. Ex hoc con-
nubio prodiere

1. ANNA MARIA, nata 1701. 5. Decembr. 1726. 2. Jun. sep. 7. Junii
io aede Parochiali.

2. JOHANNES CHRISTOPHORVS, natus 1703. 16. Nov. Med.
D. & Prof. Primarius, Augusti Boruffiae Regis Archiater, felici
connubio iunctus JOHANNAE ELISABETH, HIERONYMI
JACOBI GRVBE, Tribunalis Consiliarii & Consulis dirigentis
Regiom. filiae, natae 1722. 25. Jul. nuptae 1742. 26. Sept. Qui-
bus Parentibus ortus est

D

IO.

/14/ JOHANNES'AS CHRISTIANUS'AS BOHLIUS'AS, gimęs 1743 m. gruodžio 15 d., vengrų husarų pulko vadas, Prūsijos kariuomenės raitelis, legato von Malachowskio teismo narys.

3. MATTHAEUS'AS JACOBUS'AS, gimęs 1709 m., miręs 1710 m., palaidotas rugpjūčio 21 d. Neurossgarteno bažnyčioje.

Antrojoje santuokoje 1711 m. liepos 14 d. Ona Regina ištekėjusi už HENRIKO BARTSCHO (*)⁴⁵, Senamiesčio senato sekretoriaus, vėliau Karaliaučiaus Senato archyvaro, gimusio 1667 m. vasario 26 d., mirusio 1728 m. birželio 25 d., palaidoto liepos 1 d.; iš šios santuokos 1712 m. kovo 14 d. gimė

JOHANNAS BARTSCHAS⁴⁶, 1737 m. rugpjūčio 6 d. gavęs Leidene medicinos daktaro laipsnį, medikas ir botanikas, „Westindische Compagnie“ Suriname narys, mirė Suriname 1738 m. birželio 9 d., būdamas 27 metų.

II. KOTRYNA ELŽBIETA [*Catharina Elisabeth*], gimusi 1682 m. rugsėjo 16 d. 3–4 valandą prieš pietus, mirusi 1755 m. balandžio 14 d. 1 valandą po pietų, palaidota balandžio 22 d.

Pirmą kartą ištekėjusi 1702 m. spalio 5 d. už M[gr.] HENRIKO GOLTZO, Knypavos pirmojo diakono, gimusio 1653 m. gruodžio 7 d.⁴⁷, mirusio 1715 m. balandžio 6 d., kuris turėjo pirmąją žmoną *Sophia'ą, Georgius'o Stephanus'o*, trijų teismų ordinarinio advokato, dukterį, gimusią 1657 m. rugsėjo 16 d., ištekėjusią 1685 m. kovo 8 d., mirusią 1701 m. liepos 28 d., palaidotą rugpjūčio 4 d.

Antrą kartą [ištekėjusi] už CHRISTOPHORUS'O LEFFLERIO, tuo metu Knypavos senatoriaus, vėliau konsulo, gimusio ..., mirusio 1733 m., palaidoto birželio 2 d., kuris pirmąją žmoną turėjo *Catharina'ą Elisabeth'ą Kress, Johanno Christophorus'o Kresso*, Didžiosios prieglaudos inspektorius, dukterį, gimusią 1674 m. sausio 25 d., ištekėjusią 1692 m. vasario 18 d., mirusią 1709 m. birželio 22 d., palaidotą birželio 28 d.

⁴⁵ **Kvanto išnaša:** Pirmąją žmoną turėjo *Anna'ą Maria'ą, Friedricho von Derschau*, Prūsijos vyriausiojo tribunolo tarėjo ir Senamiesčio konsulo, dukterį, gimusią 1677 m. spalio 26 d., ištekėjusią 1693 m. liepos 7 d., mirusią 1710 m. kovo 24 d., palaidotą kovo 31 d.

⁴⁶ Johannas Bartschas Leideno universitete susipažino su švedų gamtininku Karlu Linėjumi (Carl Linnaeus, 1707–1778); šis jo garbei vieną augalų rūšį (*scrophulariaceae*) pavadino *Bartsia*.

⁴⁷ Iš čia pateiktų duomenų matyti, kad pirmasis Kvanto sesers Kotrynos Elžbietos sutuoktinis buvo 29 metais vyresnis už žmoną.

JOHANNES CHRISTIANVS BOHLIVS, natus 1743. 15 Decembr. causarum militarium in legione equitum Hungarorum Generalis exercitus Boruffici equestris Legati *de Malachowski* Inquisitor.

3. MATTHAEVS JACOBVS, natus 1709. den. 1710. sep. 21. Aug. in aede Neorogartenfi.

Nupta secundis nuptiis 1711. 14. Jul. HENRICO BARTSCH, (*) Senatus Palaeop. Secretario, post Regiomontani Senatus Archiuario, nato 1667. 26. Febr. den. 1728. 25. Junii sep. 1. Julii, ex quo connubio natus 1712. 14. Martii

JOHANNES BARTSCH, Med. D. Lugduni Batauorum 1737. 6. Aug. promotus, Medicus & Botanicus Societatis Indiae Occidentalis apud Surinamenses Ordinarius, obiit Surinami 1738. 9. Junii a. aet. 27.

II. CATHARINA ELISABETH, nata 1682. 16. Sept. h. 3-4. mat. denata 1755. 14. Aprilis h. 1. pom. sep. 22. April.

1. nupta M. HENRICO GOLTZ, Diacono coetus Cniphouiani Primario 1702. 5. Oct. nato 1653. 7. Decembr. denato 1715. 6. Aprilis, qui coniugem primam habuit *Sophiam, Georgii Stephani, Aduocati trium Judiciorum ordin. filiam, natam 1657. 16. Sept. nuptam 1685. 8. Maii, denatam 1701. 28. Jul. sep. 4. Aug.*

2. CHRISTOPHORO LEFLER, t. t. Senatori, post Consuli Cniphouiano, nato - - - denato 1733. sep. 2. Junii, qui coniugem primam habuit *Catharinam Elisabetham Kressiam, Johannis Cbristophori Kressii, Xenodochii maioris Antistitis filiam, natam 1674. 25. Jan. nuptam 1692. 18. Febr. denatam 1709. 22. Junii sep. 28. Junii.*

III.

(*) Coniugem primam habuit *Annam Mariam, Frederici a Derschan, Summi in Boruffia Tribunalis Consilarii & Consulis Palaeopolitani filiam, natam 1677. 26. Octobr. nuptam 1693. 7. Julii denatam 1710. 24. Martii sep. 31. Martii.*

/15/ III. JONAS JOKŪBAS [*Johann Jacob*], Šv. teologijos daktaras ir profesorius primarius, šv. Karališkosios Didenybės rūmų pirmasis pamokslininkas, Prūsijos generalinis superintendentas, Bažnytiniams reikalais besirūpinančios kolegijos ir Prūsijos konsistorijos tarėjas, gimęs 1686 m. kovo 27 d. 6–7 valandą vakaro iš tėvo m[gr]. JONO, senelio KRISTUPO, prosenelio JONO, proprosenelio JOKŪBO, paskutinis iš KVANTŲ giminės.

IV. SOFIJA DOROTĖJA [*Sophia Dorothea*], gimusi 1694 m. sausio 13 d. 5–6 valandą vakaro, mirusi 1737 m. sausio 19 d. 10 valandą ryto, palaidota sausio 29 d.; 1714 m. balandžio 10 d. ištekėjusi už HENRIKO LŪBECKO, Karaliaučiaus senatoriaus, gimusio 1672 m. spalio 29 d.⁴⁸, mirusio 1736 m. balandžio 19 d. 2 valandą ryto, palaidoto balandžio 27 d., kuris pirmąją žmoną buvo turėjęs *Louisa'q Dorothea'q Bredelow, Arnoldo Bredelowo*, Knypavos senatoriaus, gimusio 1633 m., mirusio 1697 m., ir *Anna'os*, Senamiesčio senatoriaus *Loelhevelio* dukters, dukterį, gimusią 1682 m. gruodžio 22 d., ištekėjusią 1698 m. birželio 10 d., mirusią 1705 m. sausio 15 d. Iš šios, antrosios, santuokos gimė:

1. SOPHIA HENRIETTA, gimusi 1715 m. balandžio 9 d., ištekėjusi 1736 m. spalio 23 d. už JOHANNO GODOFREDO VON WERNERIO, Vyriausiojo Prūsijos tribunolo ir Rūmų teismo patarėjo, gimusio 1703 m. rugpjūčio 22 d., † 1761 m. [rugsėjo] 9 d., palaidoto rugsėjo 18 d. Iš šios santuokos gimė:

CHARLOTTA ELISABETH, gim. 1737 m. rugpjūčio 6 d.

GODOFREDUS'AS HENRICUS'AS REINHOLDUS'AS, gim. 1738 m. rugsėjo 14 d.

SOPHIA HENRIETTA, gim. 1740 m. birželio 20 d. † 1742 m. liepos 18 d.

JOHANNES'AS ALBERTUS'AS, gim. 1742 m. gegužės 6 d. † to paties [mėnesio] 25 d.

FRIDERICUS'AS CAROLUS'AS, gim. 1743 gegužės 22 d. † 1761 m. birželio 14 d.

JOHANNES'AS LUDOVICUS'AS, gim. 1745 m. sausio 26 d. † 1745 gegužės 14 d.

JULIANA SOPHIA MARGARETHA, gim. 1747 m. birželio 25 d., ištekėjusi 1771 m. vasario 11 d. už JOHANNES'O SIGISMUNDUS'O ERNESTO VON TIPPELSKIRCHO, Goerkeno⁴⁹ paveldėtojo; iš šios santuokos gimė JOHANNES'AS SIGISMUNDUS'AS CAROLUS'AS, gim. 1772 m. gegužės 21 d.

HEDWIG ELEONORA, gim. 1749 m. rugsėjo 8 d. † 1750 m. gegužės 10 d.

⁴⁸ Pagal šiuos duomenis, jauniausioji Kvanto sesuo Sofija Dorotėja buvo beveik 20 metų jaunesnė už sutuoktinį.

⁴⁹ Dab. rus. *Dubrovka*.

III. JOHANNES JACOBVS, S. Theol. D. & Prof. Primarius, S. R. M. Bor. Concionator Aulicus Primarius, Generalis in Borussia Superintendens, in Colleg. rerum Ecclesiast. curam gerente & in Confitor. Boruffico a Confiliis, natus 1686. 27. Martii h. 6 - 7. vesp. Patre M. JOHANNE, auo CHRISTOPHORO, proauo JOHANNNE, abauo JACOBO, stirpis QVANDTIANAE postremus.

IV. SOPHIA DOROTHEA nata 1694. 13. Jan. h. 5 - 6. vesp. denata 1737. 19. Januar. h. 10. mar. sep. 29. Jan. nupta 1714. 10. April. HENRICO LÜBECK, Senatori Regiomontano, nato 1672. 29. Oct. denato 1736. 19. April. h. 2. mat. sep. 27. Aprilis, qui primam Coniugem habuit *Louifam Dorotbeam Bredelouiam*, *Arnoldo Bredelouio*, Senatori Cniphouiano, nato 1633. denato 1697. ex *Anna Loelbenelii*, Senatoris Palaeopolitani, filia natam 1682. 22. Decembr. nuptam 1698. 10. Junii, denatam 1705. 15. Jan. Ex secundo hoc connubio geniti

I. SOPHIA HENRIETTA, nata 1715. 9. Aprilis, nupta 1736. 23. Octobr. JOH. GODOFREDO DE WERNER, Summi in Borussia Tribunalis & Judici Aulici Confiliario, nato 22. Aug. 1703. † 1761. d. 9. sep. 18. Sept. Ex hoc coniugio orti sunt

CHARLOTTA ELISABETHA n. 1737. 6. Aug.
GODOFREDVS HENRICVS REINHOLDVS nat. 1738. 14.
Sept.

SOPHIA HENRIETTA nata 1740. 20. Jun. † 1742. 18. Julii.
JOHANNES ALBERTVS n. 1742. 6. Maii † 25. eiusdem.
FRIDERICVS CAROLVS n. 1743. 22. Maii; † 1761. 14. Julii.
JOHANNES LVDOVICVS n. 1745. 26. Jan. † 1745. 14. Maii.
JVLIANA SOPHIA MARGARETHA n. 1747. 25. Julii nupt.
1771. d. 11. Febr. JOHANNI SIGISMVNDO ERNESTO
DE TIPPELSKIRCH, Haereditario in Gøerken; ex quo
nubio prodiit.
JOHANNES SIGISMVNDVS CAROLVS, nat. 21. Maii
1772.

HEDWIG ELEONORA n. 1749. 8. Sept. † 1750. 10. Maii.

JO-

/16/ JOACHIMUS'AS WILHELMUS'AS, gim. 1751 m. rugpjūčio 20 d.
SOPHIA HELENA, gim. 1754 m. gruodžio 13 d., [mirusi] 1761 m. rugsėjo
17 d., palaidota rugsėjo 21 d.

2. JOHNNES'AS HENRICUS'AS, Rūmų teismo ir Bažnyčios kolegijos patarėjas, Kriminalinio teismo pirmininkas, gim. 1716 m. liepos 13 d. Vedė 1747 m. spalio 18 d. AMALIA'Ą SOPHIA'Ą, MELCHIORO PHILIPPO HARTMANNO, medicinos daktaro ir pirmojo profesoriaus, dukterį, gimusią 1718 m. sausio 11 d., iš jos gimė:

JOHANNES'AS JACOBUS'AS MELCHIORAS, gim. 1748 m. liepos 31 d., [miręs] 1749 m. birželio 22 d.

CHRISTINA SOPHIA, gim. 1751 m. rugsėjo 16 d., [mirusi] 1752 m. gruodžio 14 d.

ANNA AMALIA HENRIETTA, gim. 1753 m. sausio 27 d.

CATHARINA ELISABETH, gim. 1754 birželio 6 d.

JOHANNES'AS HENRICUS'AS, gim. 1755 m. spalio 12 d. 11 valandą prieš pietus, [miręs] tą pat dieną 4 valandą po pietų.

3. CAROLUS'AS LUDOVICUS'AS, gim. 1718 m. sausio 25 d., [miręs] 1721 m. sausio 25 d., palaidotas sausio 29 d.

Iš lotynų kalbos vertė

MINDAUGAS STROCKIS

Vilniaus universitetas

<https://ror.org/03nadee84>

mindaugas.strockis@flf.vu.lt

Parengė ir iš vokiečių kalbos vertė

LIUCIJA CITAVIČIŪTĖ

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas

<https://ror.org/05ogfgn67>

liucijacit@liti.lt

<https://orcid.org/0000-0002-2412-3764>

JOACHIMVS WILHELMVS n. 1751. 20. Aug.

SOPHIA HELENA n. 1754. 13. Decembr. † 1761. 17. Sept.
sep. 21. Sept.

2. JOHANNES HENRICVS, in Judicio Aulico & in collegio Ecclesiastico a Consiliis, Judici Criminalis Praefes, n. 1716. 13. Julii. In matrimonium duxit 1747. 18. Octobr. AMALIAM SOPHIAM, MELCHIORIS PHILIPPI HARTMANNI, Med. D. & Prof. Primar. filiam, natam 1718. 11. Jan. ex qua nati sunt

JOHANNES JACOBVS MELCHIOR, nat. 1748. 31. Julii †
1749. 22. Junii.

CHRISTINA SOPHIA nat. 1751. 16. Sept. † 1752. 14. Decembr.

ANNA AMALIA HENRIETTA n. 1753. 27. Ian.

CATHARINA ELISABETHA n. 1754. 6. Junii.

IOHANNES HENRICVS n. 1755. 12. Octobr. h. XI. mat. † eodem die h. 4. pomerid.

3. CAROLVS LYDOVICVS n. 1718. 25. Ian. † 1721. 25. Ian.
sep. 29. Ian.

Ex